

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 6 • ROČNÍK XXV.

ČERVEN 2019

Foto Vladimír Procházka

Na konci dubna proběhla u pomníků padlých na náměstí tradiční vzpomínka na osvobození Buchlovic, po které následoval program a stavění máje s besedou u cimbálu. Více uvnitř čísla zpravodaje. (Foto Oldřich Stránský)

Milí spoluobčané,

uplynulo již více jak půl roku od komunálních voleb 2018, a tak přišel další impuls ohlédnout se za určitým časovým obdobím. Za těch šest měsíců je spousta věcí, které člověk zjistí a pozná. Je to ale příliš krátká doba na nějaké velké činy. Postupně pracujeme na přípravě záležitostí, které jsou časově poměrně hodně náročné. Zároveň se ale snažíme řešit věci, které přináší každodenní koloběh.

Moc nám nepřála situace se zametacím strojem, který každé jaro smetá kamínky a ostatní nečistoty z našich ulic. V týdnu, kdy měl stroj zametat Buchlovce, došlo k jeho poruše, jejíž opravení vyžadovalo bohužel velmi dlouhý čas. Někteří z Vás už to nevydrželi a zametli si před domem sami. Děkujeme Vám za to, že se snažíte, aby naše okolí bylo čisté a pěkné. Vážíme si Vaší práce a ochoty. V měsíci květnu jsme rozmístili po Buchlovicích tři popelnice společnosti FRITEX na sběr kuchyňského oleje, abychom dostali naší povinnosti třídit tuto surovinu. Bohužel se ale stala velmi nepříjemná věc – někdo si jednu z popelnic odnesl nejspíš domů, byť byla dostatečně viditelně označena. Co k tomu říct? Snad jen prosba – když by někdo věděl, kde se tato popelnice nyní nachází, budeme rádi za poskytnutí informace.

Na druhou stranu mám velkou radost, že se nám podařilo domluvit odstranění ne příliš lichotivých starých dřevěných sloupů společnosti CETIN z ulice Boženy Němcové, kde proběhla rekonstrukce veřejného osvětlení a místního rozhlasu spolu s kabelizací elektrického vedení. V dalších dvou ulicích – Váhovy a Řadová, kde už zůstalo nadzemní vedení jen výše zmíněné společnosti, pokračujeme v jednáních o částečném odstranění a částečném nahrazení dřevěných sloupů za nové. Toto vedení totiž využívá několik společností a není jednoduché jej úplně odstranit nebo uložit do země.

Velmi mě těší také příslib dětské lékařky MUDr. Kořístkové, že od začátku září začne ordinovat v rozsahu minimálně dvou dnů v Buchlovicích. Ordinace v budově Úřadu městyse Buchlovce byla zrekonstruovaná v roce 2013 a nyní se dočká zase života ve svých prostorách.

Vážení a milí,

společně s kolegy a taky s jednotlivými komisemi a výbory se nám daří spousta dobrých věcí ve prospěch Buchlovce a jejich milých občanů. Možná se někomu zdá, že se toho děje málo, ale vše potřebuje svůj čas. Moc bych si přála Vám všem být k užitku a k dobru, ale vím, že každému se člověk nezavděčí, byť jedná podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Vězte, že pracujeme na tom, aby Buchlovce vzkvétaly, ale zároveň si zachovaly svou osobitou tvář. Usilujeme o to, aby to tu žilo, ale v rozumné míře. A snažíme se vnášet řád, pokoj a soulad tam, kde chybí.

Přeji Vám všem krásné a pohodové léto a spoustu příjemných zážitků doma i na dovolených!

Vaše starostka

Pavla Večeřová

Informace městyse Buchlovice

Výpis z usnesení Rady městyse Buchlovice

č. 9/2019 ze dne 11. 3. 2019

Rada městyse Buchlovice:

- schválila uzavření příkazní smlouvy k poskytování právních služeb a právní pomoci s JUDr. Vítem Buršou, advokátem Společné advokátní kanceláře BURŠA – MACHÁLEK. Odměna za poskytnuté právní služby se stanovuje dle vyhl. č. 177/96 Sb. v platném znění. Smlouva je na dobu neurčitou s účinností od 1. 4. 2019. Rada pověřila starostku Mgr. Pavlu Večeřovou podpisem smlouvy,
- schválila podání písemné výpovědi dohodě o poskytování právních služeb, uzavřené 1. 1. 2015 s JUDr. Jiřím Hanečkem, advokátem. Rada pověřila starostku Mgr. Pavlu Večeřovou podpisem výpovědi,
- schválila uzavření smlouvy č. OT-014330049439/001 o zřízení věcného břemene se společností E.ON Distribuce, a.s., České Budějovice pod názvem „Buchlovice, Na Lhotce, Ulrich, úpr. DS“ za cenu 3.600 Kč bez DPH. Předmětem smlouvy je umístění distribuční soustavy – kabel NN a přípojková skříň SS100. Rada pověřila starostku Mgr. Pavlu Večeřovou podpisem smlouvy,
- schválila uzavření smlouvy č. OT-014330044489/001 o zřízení věcného břemene se společností E.ON Distribuce, a.s., České Budějovice pod názvem „Buchlovice, Na Lhotce, Kubová, kabel NN“ za cenu 1.000 Kč bez DPH. Předmětem smlouvy je umístění distribuční soustavy – kabel NN. Rada pověřila starostku Mgr. Pavlu Večeřovou podpisem smlouvy,
- schválila uzavření smlouvy o dílo se společností CRISIS CONSULTING s.r.o. Staré Město. Předmětem smlouvy je provádění pravidelné roční aktualizace Digitálního povodňového plánu městyse Buchlovice pro zabezpečení udržitelnosti projektu „Preventivní protipovodňová opatření městyse Buchlovice“. Rada pověřila starostku Mgr. Pavlu Večeřovou podpisem smlouvy,
- v souladu se zákonem o obcích č. 128/2000 Sb., § 39, odst. 1) souhlasila se zveřejněním záměru pronajmout areál AUTOCAMPING Smraďavka. Jedná se o parcely č. 2047/8, 2047/9, 2047/12, 2047/13, 2047/14, 2053/2, 2054/1, 2054/2, 2054/3, 2054/4, 2054/5, 2055, část p. č. 2056 o výměře cca 1.180 m² včetně budovy s č. p. 540 (k užívání pouze jako technické zázemí), část p. č. 2057/4 o výměře cca 1381 m², část p. č. 2057/8 o výměře cca 878 m², 2057/9, 2069 a 2070 včetně 16 chatků, vše v k. ú. Buchlovice. Záměrem tak vyhověla minulému nájemci Sdružení pro rozvoj cestovního ruchu městyse Buchlovice, který požádal o následnou nájemní smlouvu,
- se seznámila se žádostí žadatelky z Buchlovic o zapracování změny u p. č. 1778/9 a 1795/151 v k. ú. Buchlovice do nového Územního plánu městyse Buchlovice. Rada žádost předala pověřenému zastupiteli pro územní plánování městyse Buchlovice k podání stanoviska pořizovateli územního plánu, kterým je Odbor stavebního úřadu a životního prostředí MěÚ Uherské Hradiště,

- se seznámila s žádostí žadatelů z Buchlovic o zapracování změny u p. č. 1868/2 a p. č. 1841/158 v k. ú. Buchlovic do nového Územního plánu městyse Buchlovic. Rada žádost předala pověřenému zastupiteli pro územní plánování městyse Buchlovic k podání stanoviska pořizovateli územního plánu. Otázka obnovy příjezdové cesty k p. č. 1841/158 bude řešeno v rámci budoucích pozemkových úprav,
- se seznámila s žádostí žadatelky z Buchlovic o zapracování změny u p. č. 377/1 v k. ú. Buchlovic do Územního plánu městyse Buchlovic. Rada žádost předala pověřenému zastupiteli pro územní plánování městyse Buchlovic k podání stanoviska pořizovateli územního plánu,
- schválila Organizační řád městyse Buchlovic,
- schválila nabídku společnosti FRITEX s.r.o., Vladislav, na spolupráci týkající se likvidace použitých kuchyňských olejů a tuků z domácností obyvatel městyse. Rada pověřila starostku Mgr. Pavlu Večeřovou podpisem smlouvy,
- podala podnět stavebnímu úřadu k řešení havarijního stavu nemovitostí č. p. 109 na p. č. 175 a č. p. 254 na p. č. 78, vše v k.ú. Buchlovic,
- schválila účetní závěrku Základní školy a Mateřské školy Buchlovic za rok 2018, která vykázala zisk ve výši 346.505,93 Kč. Rada schválila převod zisku z hlavní činnosti ve výši 290.284,80 Kč na účet městyse Buchlovic a převod části zisku z vedlejší činnosti ve výši 40.000 Kč do fondu odměn a části zisku ve výši 16.221,13 Kč do fondu rezervního,
- v souladu s ustanovením § 102 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, a v souladu s ustanovením § 166 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění odvolala Mgr. Miroslavu Klímovou z pracovního místa ředitelky Základní školy a Mateřské školy Buchlovic z důvodu uplynutí období 6 let výkonu práce na pracovním místě ředitelky školy a vyhlásila konkurs na obsazení pracovního místa ředitele Základní školy a Mateřské školy Buchlovic s předpokládaným nástupem 1. 8. 2019 a pověřila starostku požádat Krajský úřad, Českou školní inspekci, školskou radu o delegování jejich zástupce za člena konkursní komise, požádat ředitelku Základní školy a Mateřské školy (jiné, než na kterou je vypsán konkurs) o souhlas se svým jmenováním za člena konkursní komise, vyzvat ředitelku Základní školy a Mateřské školy, aby zorganizovala volbu zástupce z řad pedagogických pracovníků školy do konkursní komise a doložila ji zápisem o volbě,
- schválila účetní závěrku S M B, příspěvkové organizace za rok 2018. Organizace vykázala zisk ve výši 198.166,07 Kč. Rada schválila převod zisku do rezervního fondu,
- se seznámila a vzala na vědomí zápis z jednání komise pro ochranu ŽP, které se konalo 5. 3. 2019 za přítomnosti 5 členů komise,
- schválila rozpočtové opatření č. 4 pro rok 2019. Jedná se o navýšení a straně příjmů o 290 tis. Kč celkem na 42.973,8 tis. Kč.

Buchlovice byly oceněny za sběr elektra

Nejlepší města a obce ve Zlínském kraji získaly ceny a finanční odměny v rámci 13. ročníku tradiční soutěže ve třídění odpadů „O keramickou popelnici“. Certifikáty a šeky předaly vítězům v kategoriích třídění vysloužilých elektrozařízení za účasti radní pro životní prostředí a zemědělství Zlínského kraje Margity Balaščíkové dvě neziskové společnosti, které se zabývají jejich zpětným odběrem – ASEKOL a ELEKTROWIN. Slavnostní ceremoniál se uskutečnil v prostorách zámku v Napajedlech 21. května. Soutěž je již tradiční součástí popularizačních aktivit na podporu třídění odpadů a předcházení jejich vzniku, které probíhají dlouhodobě a jsou výsledkem úzké spolupráce Zlínského kraje s kolektivními systémy ASEKOL a ELEKTROWIN a autorizovanou obalovou společností EKO-KOM.

Kolektivní systém ELEKTROWIN ocenil obce ve třech kategoriích, odrážejících množství sběru elektrozařízení v přepočtu na jednoho obyvatele. V kategorii obcí do 2.500 obyvatel zvítězily Buchlovice. Obyvatelé Buchlovic vloni předali k recyklaci celkem 15,2 tuny starého elektra. Cenu s poukázkou na 20.000 Kč převzala v Napajedlech za městys Buchlovice starostka Mgr. Pavla Večeřová. Doprovodný kulturní program s prohlídkou napajedelského zámku uváděla Lenka Krobotová.

ASEKOL a.s. je neziskově hospodařící společnost, která od roku 2005 provozuje kolektivní systém zpětného odběru elektrozařízení. Zajišťuje zpětný odběr elektrozařízení ve všech oblastech, např. výpočetní, telekomunikační a kancelářské techniky, spotřební elektroniky, elektrických nástrojů, nářadí, hraček a vybavení pro volný čas a sport, přístrojů pro monitorování a kontrolu a výdejních automatů. ASEKOL má uzavřeny smlouvy o zřízení míst zpětného odběru s více než 4.300 městy a obcemi a 3.000 opravami a prodejny elektro. Další tisíce sběrných míst vznikly díky vývoji a instalaci různých druhů kontejnerů na drobná elektrozařízení. Provozovaných více než 17.000 sběrných míst zajišťuje společnost ASEKOL nejhustší veřejně dostupnou sběrnou síť vysloužilých elektrozařízení ze všech kolektivních systémů v ČR i v Evropě.

ELEKTROWIN a.s. je největším kolektivním systémem zaměřeným na zpětný odběr vysloužilých elektrospotřebičů v České republice. Společnost zajišťuje sběr, zpracování, využití a likvidaci nefunkčních elektrozařízení a elektroodpadu. Od svého založení v roce 2005 již zrecyklovala více než 22.000.000 vyřazených elektrospotřebičů o celkové hmotnosti 383.000 tun. Zaměřuje se především na chladicí zařízení, velké a malé elektrospotřebiče, elektrické a elektronické nástroje. Společnost je nezisková, jejími akcionáři jsou přední výrobci velkých a malých domácích spotřebičů. Sběrnou síť tvoří téměř 14.000 sběrných míst po celé České republice.

Foto -bž- a Eufour PR, s. r. o.

Městys připravuje

Nebezpečné odbočování na Újezda

Už několik let trápí zejména obyvatelé a majitele chat a chalup na Újezdách a Trnávkách nebezpečné odbočování ze silnice I/50, způsobované bezohledností řidičů. Důvodem je jejich rychlá jízda hlavně ve směru od Buchlovic.

Městys Buchlovice už několikrát v minulosti jednal korespondenčně s majitelem silnice I/50, Ředitelstvím silnic a dálnic, pracoviště Zlín (i s ředitelstvím v Praze), s výsledkem, že předmětná komunikace je v daném úseku naprosto v pořádku, i když zde občas dochází ke kolizím a dopravním nehodám. Pracovníci ředitelství silnic i představitelé městyse by v tomto úseku rádi vítali více kontrol ze strany Policie ČR, která tu občas stává.

V minulém měsíci proto proběhlo jednání buchlovické starostky a místostarosty na Ředitelství silnic a dálnic ve Zlíně, na kterém se obě strany domluvily na postupu, jenž by měl v daných možnostech řešit tento problém. V místě není z technických důvodů možné vybudovat odbočovací pás, jak je tomu například na blízké odbočce k hradu Buchlovu. Řešením je zřejmě oboustranné zpomalení jízdy a zvýraznění dopravních značek, v kombinaci s žádostí o častější přítomnost Policie ČR. Městys proto zadal řešení dopravnímu inženýrovi, který jej poté předloží k vyjádření Ředitelství silnic a dálnic, policii a MěÚ Uherské Hradiště.

Projekt Mazánek

Městys Buchlovice v loňském roce zadal projekt na úpravu příležitostného vodního toku v oblasti Mazánku (nad Horním Podvinohradím) s revitalizací okolí, které z části majetkově náleží městyši. Dosud neupravená strž v Mazánku je jediným ústím velkého území svážných polí, kde se v případě prudkého deště kumuluje velké množství vody, která by mohla ohrozit domy a jejich obyvatelé v Podvinohradí, jak se již v minulosti stalo.

První etapa projektu počítá v dolní části území s vybudováním záchytné a zpomalovací nádržky, odkud by voda pokračovala v hlubším novém pevném korytu dolů. Začíná se zároveň pracovat i na další části projektu, který vyřeší horní část území včetně opravy hliněné hráze, vybudované asi před 40 lety tehdejšími Jednotným zemědělským družstvem Borsice.

Dolní část projektu je v podstatě v majetku městyse Buchlovice. V horní části bude nutné jednat s majiteli předmětných pozemků.

Městys Buchlovice

Vzpomínka na osvobození a stavění máje

V úterý 30. dubna proběhla u pomníků padlých na náměstí tradiční vzpomínka na osvobození Buchlovic vojáky rumunské armády v roce 1945. Po úvodním slovu starostky Mgr. Pavly Večeřové promluvila o osvobození městečka studentka Martina Kubová, vítězka soutěže Slavkovské memento 2018. Poté zavzpomínal Jan Štokman, předseda okresní organizace Svazu bojovníků za svobodu, na Buchlovjana, letce RAF, Rostislava Kaňovského, jenž by se dožil sta let. Po položení kytic a věnců zazněla zpívaná česká hymna v podání Děcek z Buchlovic. Čestnou stráž u pomníků drželi buchlovičtí skauti a výsadkoví veteráni ze Zlína, zazněly verše z úst žáků naší školy. Následovala ukázka ručních zbraní vojáků 74. motorizovaného praporu z Bučovic, kteří s sebou přivezli i velkou techniku.

Po oficiálním programu na počest výročí osvobození se podařilo, i přes původní nepřízeň počasí, postavit na náměstí v Buchlovicích tradiční „májka“. Poděkování patří organizátorům Pavlu Krystýnkovi, Davidu Zdráhalovi, hasičům, členům Folklorního studia Buchlovic, CM Rubáš a všem, kteří se podíleli na přípravě a doprovodném programu. I když celý den pršelo a nebyla plánovaná žádná „mokrá varianta“, nakonec všechno dobře dopadlo a kolem 15. hodiny přestalo pršet a dokonce se ukázalo i sluníčko. Pod postavenou májkou byl zapálen táborák, u něhož si mohl každý opéct špekáček a občerstvit se pivem nebo vínem z hasičského stánku. K poslechu hrála CM Rubáš až do pozdních večerních hodin.

Iveta Rosůlková, Bořek Žižlavský, Foto Oldřich Stránský

Příjemný Den s Lesy ČR

Lesní správa Buchlovice Lesů České republiky s. p. uspořádala tradiční Den s Lesy ČR, a to tentokrát na bývalé (Karáskově) hájovně za Buchlovem. Příjemné počasí doprovázelo celé dopoledne, vyplněné prohlídkou naučné stezky kolem hradu Buchlova a Barborky.

Přítomní žáci ze sedmi základních škol našeho okresu, samozřejmě včetně těch buchlovických, si poté zasoutěžili v několika disciplínách ve venkovním areálu hájovny. Mimo to si mohli vyzkoušet střelbu ze vzduchovky, z luku nebo zkusit přivábit zvěř pomocí mysliveckých vábniček. Ti nejúspěšnější byli oceněni pěknými cenami. Součástí občerstvení bylo i opékání špekáčků na otevřeném ohništi na dvoře hájovny, která od roku 2014 slouží jako Muzeum lesnictví a myslivosti s centrem environmentálního vzdělávání a lesní pedagogiky.

Foto Bořek Žižlavský

Besídka dětí ZŠ ke Dni matek

Foto: Pavel Paška

Literární putování

Ve dnech 29.–30. dubna se devět žáků naší školy zúčastnilo putování po krásách kraje Boženy Němcové a Karla Hynka Máchy. Spolu s kamarády z dalších škol navštívili naši nejpišňější čtenáři z 5., 6., 7. a 8. třídy Litomyšl, Babiččino údolí v Ratibořicích, Barunčinu školu v České Skalici, pohádkové město Jičín, Muzeum Čtyřlístku v Doksech a Dětenice.

Celé pondělí nás na cestách provázel déšť, přesto jsme si prohlédli Smetanovu Litomyšl a prošli se kouzelným Babiččíným údolím. Večer jsme se ubytovali u vodní nádrže Rozkoš. Chatičky nebyly nejkomfortnější, ale naši náladu to nemohlo zkazit. Zejména, když nám k večeři kuchaři předložili výtečné řízky. Ráno nás vzbudilo sluníčko a my jsme s nadšením vyrazili do České Skalice. Podívali jsme se do školy, kterou navštěvovala malá Barunka Panklová, budoucí slavná česká spisovatelka Božena Němcová. Poté nás autobus odvezl do města Jičína, kde na nás v muzeu čekali Rumcajs s Mankou a Cipískem, postavičky z knih Václava Čtvrtka. Po krátké procházce městem jsme pokračovali do městečka Doksy, kde jsme se pozdravili s komiksovými hrdiny časopisu Čtyřlístek – Myšpulínem, Fifinkou, Pindou a Bobíkem.

Velkým zážitkem pro nás také byla procházka po pláži u Máchova jezera, které nám tak trochu připomínalo moře. Ale pak už nám docela kručelo v žaludku, proto jsme vyrazili k poslednímu cíli našeho putování. Ocitli jsme se ve středověké krčmě v Dětenicích, kde jsme za svitu svící pojedli bohatou a chutnou středověkou večeří a pak jsme se vydali na dlouhou cestu domů. Putování se nám všem moc líbilo. Věříme, že se podobné akce budou moci zúčastnit i další pišňí čtenáři.

Pavla Piknerová a Anna Petrášová

S rýmy jsou šprýmy

V rámci celoročního projektu Recyklohraní se žáci naší školy zapojili do jednoho ze soutěžních úkolů s názvem S rýmy nejsou šprýmy aneb Příběhy vysloužilého elektra. Děti popustily uzdu své fantazii a vytvořily zajímavé příběhy. Touto netradiční cestou si žáci připomněli dvě důležité věci. Především, že by se člověk měl chovat zodpovědně k věcem kolem sebe. A také, jak je důležitý význam třídění vysloužilých spotřebičů, ze kterých se díky recyklaci získávají druhotné suroviny. Za splnění úkol školy získala plný počet bodů, které nám byly v rámci projektu připsány na naše bodové konto.

Martina Dušková a Pavla Piknerová

Příběh ledničky

(Tereza Andrýsková, 8. třída)

Narodila jsem se ve Zlatých Moravcích. Dali mi jméno Calex, tak jako ostatním ledničkám. Pokud jsme byly v mateřském závodě, byla to samá legrace. Povídaly si mezi sebou a nejraději jsem měla náš mrazivý humor. Všechna legrace však jednou končí, a nás rozvezli do různých prodejen. V obchodě jsem se setkala s různými elektrospotřebiči. Některé byly namyšlené a chytré jako rádia a televize. Některé domotané jako pračky. Už to prostě nebyla taková zábava jako ve Zlatých Moravcích. To jsem ale ještě netušila, že to nejhorší mám před sebou. Jednoho dne přijelo velké nákladní auto a odvezlo mě do domácnosti. Tam mi začala opravdová práce. Pořád mě někdo otevíral a nakukoval do mě. Nejčastěji jsem slyšela: „Mami, v té ledničce zase nic není.“ Nebo: „Nedívej se do té ledničky jako do televize.“ Sem tam mě vypnuli a umyli, aby pak do mě následně vyteklo mléko. Byla jsem však na tom lépe než kamarádka trouba, která byla věčně zpocená. Když už jsem si myslela, že mému utrpení bude konec, přišel pán s velikou brašnou. Polechtal mě na zádech a zase jsem jela jako dříve.

V něčem jsem si přece jenom polepšila. Děti si ze mě udělaly nástěnku a pomocí magnetků na mě lepily obrázky. Musím přiznat, že některé mi obzvláště slušely.

Časem mi odcházely síly a i obrázky z mých dveří zmizely. Přijelo pro mě veliké nákladní auto a já se po letech setkala se svými kamarády z Moravců na recyklační lince. Tam ze mě udělali několik malých hromádek. Jedna hromádka plastu a druhá kovu. Bylo mi potěšením zjistit, že se ze mě stane tvrdý plast nebo hřebíky.

Recyklace Borise

(Štěpánka Večeřová, 8. třída)

*V kuchyni se koná rada,
hledá svého kamaráda.
Kamarád je Boris, robot,
snad neprásknul ráno do bot.*

*Promlouvá k nim žehlička,
viděla ho u trička.
Přihlásil se mlýnek Jožka:
„Byla také s námi BOSCHKA.“*

*„Na stole jsme maso mleli,
znavení jsme byli celí.
Zvláště Boris kašlal, chrčel,
motorek mu divně vrčel.*

*Z útrob jeho stoupal dým,
snad se zadřel, co já vím?“*

*„Já, když jsem nádobí myla,
spustí myčka Lidumila,
„hospodyně Borka vzala,
ze schodů s ním pospíchala.“*

*„Tranzistory se mi hřejí,
teď bych byla nejraději,
kdybychom se ze sítě vypli,
ráno mám bystřejší smysly.“*

*Dobrou noc si všichni dají,
kontrolky jim zhasínají.
Do tmy zvolna byt se noří,
jen ohýnek v kotli hoří.*

*Ráno, sotva slunko vstalo,
fén na všechny volá: „Haló!“
I kartáček piští k tomu:
„Víme, proč je Boris z domu!“*

„Tak co víte?“ volá Jožka.

*„Kde je Boris?“ ptá se BOSCHKA.
„Kdy se vrátí? A je celý?
Copak jste se dozvěděli?“*

*„Hospodyně ráno vstala,
umyla se, učesala.
Pak si zuby vyčistila,
a s hospodářem se bavila.“*

*„Mixér nám už dosloužil,
věru, dobře posloužil.*

*Na prodejnu jsme ho dali,
kde ho pěkně rozebrali.“*

*„Zrecyklují kousek každý,
tak tu s námi bude navždy.
Suroviny ušetří se,
nový mixér vyrobí se.“*

*To je dobrý nápad přece,
lepší nežli skončit v lese!*

Příběh vysloužilého kávovaru

(Nela Krystýnková, 8. třída)

Ahoj, jmenuji se Marcel. Jsem červený kávovar značky Dolce Gusto a chtěl bych vám povyprávět svůj příběh. V DATARTU si mě koupil jeden pán. Byl jsem narozeninovým dárkem pro jeho manželku. Udělal jsem jí velkou radost. Hned si šla připravit kávu. Naplnila mě vodou, vložila kapsli a zapnula. Já jsem spustil svoji básničku:

*„Americano, cappuccino, kakao udělám,
přitom vesele svou báseň říkám.
Všechno připravit zvládnu, pochutnáš si,
zlepšíš si náladu, když další nápoj dáš si.“*

Paní domácí to trochu zarazilo. „Proč tak drnčí? Není pokažený?“ řekla. To se mě osobně trochu dotklo. „Asi si na ten otravný zvuk budu muset zvyknout,“ dodala ještě. To už mě ale urazilo. Čím déle mě měli, tím více jsme si na sebe zvykli. Na mou báseň si už přestali stěžovat. Místo toho si vychutnávali můj nápoj. Děti si nejraději chodily na horkou čokoládu a kakao. Paní domácí si oblíbila cappuccino a pan domácí zase latte macchiato. Pokaždé, když přišla návštěva, nastala má velká chvíle zazářit.

Byly však i méně příjemné chvíle. Třeba odvápnování. Probíhalo to tak, že do mé nádoby na vodu nalili nějakou tekutinu, která štípala. Říkali jí odvápnovač. Zapnuli mě úplně stejně, jako když chtěli připravit kávu. Vždy mi z toho bylo špatně. Pak mě našťěstí propláchli vodou. Jsem rád, že tento proces probíhal jen jednou za čtvrt roku.

Po pěti letech vaření kávy se něco stalo. Páka na manipulaci vody se ulomila. Děti za ni rychle zatahaly a zůstala jim v ruce. Všude na stůl vytekla voda. Pan opravář říkal, že už to nepůjde opravit. Celá rodinka se se mnou rozloučila a byl jsem odvezen do sběrného dvora. Přijala mě tam velice sympatická paní. Moji rodinku pochválila, že jsou tak vzorní a recyklují. Já jsem měl ještě jedno přání. Přál jsem si, aby alespoň jeden můj díl byl využit na výrobu trouby. Byla totiž mým velkým idolem.

Velká soutěž k 70. výročí Albatrosu

Žáci buchlovické 5. třídy se zúčastnili „Velké soutěže pro třídy k 70. výročí Albatrosu“ pro základní a střední školy. Pro zařazení do soutěže bylo nutné splnit deset úkolů, které nebyly vůbec jednoduché.

Žáci měli například vyhledat knihu Jaroslava Foglara, kterou ilustrovala žena, najít alespoň tři autory, kteří žili v našem kraji, uvést, kde a kdy tito autoři žili a jaká napsali díla. Také hledali knihu, podle které byl natočen film nebo seriál, ale který se jmenuje jinak než kniha. Děti pátraly po nejstarší knize, kterou nakladatelství Albatros vydalo. Všechny splněné úkoly musely být doloženy fotografiemi vyhledaných knih. Do soutěže se zapojili nejen žáci, ale také jejich rodiče a prarodiče. S vyhledáváním knih nám pomáhala i paní ředitelka Miroslava Klímová, paní učitelka Pavla Piknerová a paní knihovnice Dagmar Možná.

Vítězové této soutěže se mohli těšit na pěknou výhru, která spočívala ve výletu do Prahy s mnoha pěknými cenami. Do slosování bylo zařazeno bezmála 250 škol, ale výherce mohl být jen jeden. Tentokrát jsme vylosování nebyli, ale vzali jsme to sportovně. Od kladného vztahu ke knihám nás to neodradilo, protože jsme si soutěž velmi užívali. Budeme se těšit na další čtenářské výzvy.

ZŠ Buchlovice

Kulturní kalendář – červen, červenec 2019

1. 6. až 30. 9.	Výstava fuchsíí a dalších květin-stálá každoroční prodejní výstava Prezentace činnosti záchranné stanice volně žijících živočichů.	VI. a IX. 9–16 mimo PO VII. a VIII. 9–17 mimo PO	Zámecké zahradnictví	572 434 255 /výstava/ Email: zamek@zamek-buchlovice.cz, www.zamek-buchlovice.cz, Tomešek – 732 250 240 (záchr. stanice), www.stanicebuchlovice.ic.cz
1. 6. až 30. 9.	Výstava balkonových a kbelíkových květin Každoroční výstava	VI. a IX. 9–16 VII. a VIII. 9–17 mimo PO	Zámek a zámecký park Buchlovice	Info: tel.: 572 434 240 Výstava – info, Tel.: 572 434 255, zamek@zamek-buchlovice.cz, Info: www.zamek-buchlovice.cz
7. 6.	Visací zámek koncert v rámci BHL		Amfiteátr Buchlovice	Agentura Vichr tel. 572 551 851, www.vichr.cz
8. 6. až 9. 6.	Víkend otevřených zahrad		St. zámek Buchlovice	Tel. 572 434 240 www.zamek-buchlovice.cz
14. 6.	Tomáš Klus koncert v rámci BHL		Amfiteátr Buchlovice	Agentura Vichr tel. 572 551 851, www.vichr.cz
15. 6.	Včelařský zájezd – do říše zvířat domácích i exotických SLOVENSKO	7.30		Miroslav Smatana, tel. 777 103 005, www.buchlovice.cz/vcely
16. 6.	Pouť na svátek Nejsvětější Trojice		Kaple sv. Barbory	KDU-ČSL Hrabina František
16. 6.	Pouťové odpoledne		Hospůdka u Špalka	Petr Špalek. tel. 603 530 448 www.hospodauspalka.wz.cz
22. 6.	Fotbalisti „C“ – Smraďavka		Hřiště TJ Buchlovice	Pavel Krystýnek Tel. 731 616 983
5. 7. až 7. 7.	Růže na zámku		St. zámek Buchlovice	Tel. 572 434 240 www.zamek-buchlovice.cz
14. 7.	Fíha tralala		Amfiteátr Buchlovice	Agentura Vichr tel. 572 551 851, www.vichr.cz
13. až 14. 7.	Buchlovské kování – 14. ročník		Hrad Buchlov	HB Collegium, L. Mikulová tel. 774 886 205, www.buchlov.info
17. 7.	Letní zálesácký tábor	(do 27.7.)		Zálesák: Adriana Schustrová
20. 7.	Stromboli, R. Dragoun koncert v rámci BHL		Amfiteátr Buchlovice	Agentura Vichr tel. 572 551 851, www.vichr.cz
25. až 27. 7.	Buchlovské noci s Černou paní – Noční prohlídky		Hrad Buchlov	HB Collegium, Libuše Mikulová tel. 774 886 205, www.buchlov.info
27. 7.	XVIII. ročník Festivalu česneku na zámku (a v městečku) Buchlovice	10.00 až 18.00	Areál zámeckého parku a náměstí Buchlovice	Folklorní agentura Buchlov Ing. Miloslav Hrdý 737 649 604 miloslav.hrdy@seznam.cz František Hrňa 725 754 704, hrnaf@seznam.cz

Varhany v kostele sv. Martina v Buchlovicích potřebují naši pomoc, čeká je generální přestavba

Oprava varhan kostela sv. Martina v Buchlovicích je postupem času víc a víc nutná. V červnu roku 2015 vykonal odbornou organologickou prohlídku Jan Gottwald, organolog Arcidiecése olomoucké. „Jedná se o pozdně-romantické varhany, které na konci 20. let 20. století postavil uherskohradištský varhanář Matěj Strmiska. Nástroj byl v průběhu 20. století několikrát přestavován a bohužel každá oprava mladšího data se podepsala na celkovém stavu velmi negativně. Na Strmiskově nástroji je nejcennější píšťalový fond, zejména zhotovení a intonace píšťal dřevěných. Technické zázemí varhan, tj. hrací stůl, traktura, vzdušnice a vzduchová soustava jsou již za hranici životnosti a funkčnosti“.

Vzhledem k výše popsanému je navržena celková rekonstrukce nástroje včetně varhanní skříň. Nástroj je součástí nemovité kulturní památky, proto je varhanní skříň brána jako movitá součást památky.

Stav varhan je havarijní. Abychom zachovali dědictví po našich předcích, které vydrželo tolik staletí, je třeba celkové urychlené rekonstrukce. Proto byla v loňském roce vyhlášena veřejná sbírka. Žádáme tedy o pomoc při shánění finančních prostředků všechny, kterým na kostele v Buchlovicích záleží. Pokud chcete přispět na záchranu varhan, je několik možností.

Je zřízen transparentní účet **5517279369/0800** a na dvou místech v obci (kostel sv. Martina a Úřad městyse Buchlovic) jsou umístěny zapečetěné pokladničky.

Celkové předpokládané náklady opravy jsou 3 000 000 Kč.

Dárcům či pomocníkům v našem snažení upřímně děkujeme.

p. Mgr. Rudolf Chmelař farář farnosti Buchlovic

Lidé jsou nepoučitelní. Nepozorná a rychlá jízda, nerespektování základních dopravních předpisů, pohrdání vlastním zdravím a životem a nebetyčná bezohlednost vůči okolním řidičům způsobují pořád a pořád dopravní nehody i na naší nejbližší silnici první třídy, v úseku nad Buchlovicemi. Přinášíme snímky ze dvou nedávných nehod z uvedeného úseku, u nichž opět zasahovali členové Sboru dobrovolných hasičů Buchlovice. Nárůst zásahů našich hasičů je v letošním roce skutečně rapidní. (Foto SDH Buchlovice)

Hasiči reprezentovali ve Stříbrnicích

V sobotu 11. května proběhla hasičská soutěž dvou okrsků ve Stříbrnicích. Zúčastnilo se jí celkem 13 týmů, včetně Buchlovjanů. Naším hasičům se náramně dařilo, skončili na obdivuhodných místech (ženy – 1. místo, muži – 1. místo, smíšený tým – 1. místo). Tradiční štafety se zúčastnil i náš člen Norbert Kovařík ml., který porazil i zkušené borce. Umístil se na 1. místě. Buchlovští hasiči jinak trénují každou neděli na Smraďavce. Jejich krásné výsledky nereprezentují jenom je samotné, ale i celé Buchlovice. Díky!

Foto Petr Matoušek

Vernisáž v Muzeu Podhradí

V pátek 3. května proběhla v Muzeu Podhradí vernisáž, která otevřela hned dvě výstavy. Výstavu kresleného humoru Vladimíra Jiráňka a slovenského autora Fedora Vica, nazvaná *Před a Po*. Jedná se o výběr z kreseb dvou významných autorů, kteří před rozdělením republiky publikovali společně v československém deníku *Lidové noviny*. Pro pamětníky může být výstava příležitostí porovnat kreslený humor v kontextu odlišných politických režimů. Vernisáž zahájil sám Fedor Vico, který zavzpomínal na léta spolupráce s Vladimírem Jiráňkem a s lehkou nadsázkou návštěvníky informoval o dění na Slovensku z jiného úhlu pohledu, jak jej obvykle slyšíme.

Druhá výstava pod názvem *Naším pohledem 1945–1992/1993–2018* je výstavou fotografií členů Českého spolku amatérských fotografů na Slovensku, které přivezl jeden z autorů fotografií, pan Svatopluk Pach, a také se osobně zúčastnil vernisáže.

Obě výstavy stojí určitě za zhlédnutí a návštěvníci Muzea Podhradí k tomu budou mít příležitost do konce června 2019.

Iveta Rosůlková, Foto Oldřich Stránský, Zdeněk Skalička

Příjemné setkání U Páva

Opět po roce, 10. května 2019, se uskutečnilo setkání buchlovických seniorů v prostorách sálu restaurace U Páva. Hlavního slova, které doprovázelo obrazovou prezentaci, se ujali starostka Mgr. Pavla Večeřová a místostarosta Bořek Žižlavský, které doplnila komentáři ke kulturním aktivitám obce vedoucí Československého kulturního centra Iveta Rosůlková. Následovalo promítání historických snímků, které přítomné přeneslo do konce 19. a začátku 20. století na Buchlovicku. K poslechu a tanci zahrála skupina LCR Pavla Martináka. Bohatě navštívená příjemná akce se odehrála v rámci tradičního Týdne pro rodinu, jenž pořádá městys Buchlovice společně s kulturní a sportovní komisí při radě městyse a buchlovickými zájmovými sdruženími. **Foto -bž-**

Benny králem kuličkiády

S novým kobercem hrála čtyřicítka cvrnkačů i podle nových pravidel

Buchlovice se stávají kuličkovou velmocí. Letošní kuličkiádový trojboj po dětském a skautském klání vyvrcholil hlavní Kuličkiádou dospělých. Na Rytíře koule byl mečem pasován Petr Valášek, kterému nikdo neřekne jinak než Benny. V závěsu za ním stál stříbrný František Zapletal. S bronzem se musel spokojit Honza Beránek. Bramborové umístění vychytala jediná dáma ve finále, Tereza Tymrová.

Novinkou letošního ročníku byl nový koberec, který byl pořízen z peněz z fašankové občůzky a z příspěvku Rodičovského sdružení. Všem zamotal hlavu. Nedaly se používat osvědčené triky, protože kuličky neposlušely. „Byla to úplně jiná hra než na starém koberci, ale o to byla větší sranda. Kuličky lítaly, kam se jim chtělo, všichni však měli stejné podmínky,“ hodnotí David Zdráhal za organizátory

Pro mnohaletého kuličkiádového dýdžeje Bennyho zřejmě neplatí pravidlo: štěstí ve hře, neštěstí v lásce. Po celou dobu jej podporovala žena Pavlína, se kterou má 1,5ročního syna Matýska. „S klukama jsme to tady cvrnkali už od ...nácti, ale nikdy jsem nestál na bedně. Loni jsem po haluzi skončil čtvrtý a dnes se na mě usmálo štěstí,“ podotkl šťastně Benny, který si vítězství opravdu s nadšením užíval. „Chtěl jsem alespoň postoupit a to se mi podařilo, tak jsem spokojený. Bennymu to za cvrnkáci matadorství upřímně přeju,“ pokorně vzdává hold vítězi František. A smolař Honza? „Po čtvrtém ročníku se mi konečně zadařilo, protože jsem vždycky vypadl už na začátku. Cestu k vítězství mi zkazila nervozita, ale nevadí, jsem za stříbro rád a s Bennym oslavu pořádně rozjedu.“ Růží mezi trnů byla Tereza, která je jako jediná Rytířka koule z předloňska zapsána na poháru. „Finále jsem si užila a mám opravdovou radost, že na bedně stojí právě Benny,“ dodala bramborová medailistka.

a dodává, „nový koberec bude sloužit na dětskou i dospěláckou kuličkiádu, a kdo by měl zájem, tak i pro veřejnost.“ Sedmadvacátý ročník s sebou nese další novinku. „Oslovil nás Český kuličkový svaz a zařadil nás do svého programu. Poprvé jsme nehráli na jedno kolo, ale na dvě vyřazovací. Jedno kolo proběhlo podle našich starých pravidel a druhé podle pravidel svazu, takže si každý účastník zahrál dvě hry místo jediné,“ vysvětluje David. „Pomalu se chystáme na jubileum kuličkiády, snad se kluci hecnou a nechají mě ten třicátý ročník vyhrát,“ směje se David a zároveň děkuje všem sponzorům za hodnotné ceny.

Dětská kuličkiáda

1. Tomáš Slinták
2. Viki Valentová
3. Eva Rašticová
4. Kristián Falta, nejmladší a nejšíkvnější předškoláček

Text a foto Iva Pašková

Cyklovyjížd'ka 2019

8. květen, den pracovního volna, je již tradičně pro skupinku příznivců dvoukolového dopravního prostředku z řad včelařů a jejich příznivců ve znamení ověření jízdních vlastností svého vozítka, kapacity plicních průduchů, pružnosti svalové hmoty, ale hlavně touhy po seznámení se s okolím v dojezdové vzdálenosti z Buchlovic. Letos na trase – Buchlovic – Boršice – Medlovic – přírodní památka Medlovický lom – opuštěný statek v Hruškovicích – přítel včelař Štefan ve svém království na terasách za Osvětimany – přírodní památka Losky v Hruškovicích u Ježova – Ježov – Skalka – osada Kameňák – Kameňácká myslivna – Zavadilka – po Moravských lukách – Kozel s romantikou opečených buřtů – Pod Kazatelnou – Pod Ocáskem – Na Pilu a podél Dlouhé řeky přes Smradávku do Buchlovic.

Okruh neveliký – asi 45 km, ale místní kopečky a stav lesních cest dobře prověřily připravenost letošních cyklistů, nebo jim třeba ukázaly vtyčený prst za aktuální stav „kondičky“. Počasí letos přívětivé a nová místa byly pro některé příjemným překvapením. O osadě Kameňák neslyšeli ani někteří rodilí Buchlovjáci. A ta Kameňácká myslivna... všude pozavíráno a zde plno, se širokou nabídkou jídel. Dobrý pocit z pohybu a večerní příjemná únava opět stála za to.

Jsem rád, že se tuto květnovou cyklotradici daří držet při životě. Ale bylo by fajn, kdyby si k ní našli cestu i další příznivci, i nevčelaři. Proto si již nyní poznačte do diáře – 8. květen – se včelaři na cyklovyjížd'ku!

Za Chříbské včelaře

Miroslav Smatana

Zlatá včela 2019

Oblastní kolo celostátní soutěže „Zlatá včela“ letos proběhlo na Základní škole v Želechovicích nad Dřevnicí, kde jej připravila ZO Českého svazu včelařů Zlín.

S potěšením i letos konstatuji, že se nám v kroužku daří držet pomyslnou šňůru úspěchu a i letos do celostátního kola z 3. místa kategorie starších postupuje Ester Bursová (7. třída). U Ester se to zdá být již návykové, ale zdání klame, neboť konkurence zdatných včelařů rok od roku stoupá a na předních místech jsou vždy jen nepatrné bodové rozdíly.

O to více velmi mile překvapil i David Zapletal (3. třída), který v kategorii mladších rovněž obsadil 3. místo (a jeho mladší sestríčka Lucie – 2. třída – těsně v závěsu 6. místo). Troufám si říci, že toto jsou jména, která v budoucnu jistě budou mít ke včelařině blízko a co hlavně – budou ji rozumět. A proto v Buchlovicích včelařský kroužek mládeže funguje. Dává příležitost každému, kdo to chce zkusit a třeba se ve včelařině i „najíť“.

V předchozí větě jsem použil slovo „každému“. Napadá mě při tom, zda by nebyl zájem i v řadách dospělých o podobný včelařský kroužek dospělých – začátečníků (bez včelařských zkušeností). Pokud ano, napište – a podle projeveného zájmu, příp. i úrovně dovedností zkusíme něco vymyslet - zobuchlovice@vcelarstvi.cz

Za Chříbské včelaříky **Miroslav Smatana**

Vystoupení populárního DUA YAMAHA

V sobotu 18. května završilo buchlovický Týden pro rodinu taneční vystoupení populární formace DUO YAMAHA, které se odehrálo ve večerních a nočních hodinách v sále víceúčelové haly Cihelna. Jak je zřejmé z našich fotografií, návštěvníci vystoupení se výtečně bavili. **Foto Ing. Rostislav Skládal**

Nebraňme se ekologii, vyplatí se nám to

Mnozí z nás považují pojmy jako ekologie, společenská odpovědnost, nebo ochrana životního prostředí za něco moderního a líbivého, s čím přicházejí eko-nadšenci v posledních letech.

Jde však o velký omyl, ochranou přírody se lidé začali zabývat už v průběhu 19. století, sice nepoužívali termíny „ekologie“ a „společenská odpovědnost“, ale již tehdy si uvědomovali, že se krajina v Česku v průběhu staletí hodně změnila a v důsledku lidské činnosti na mnoha místech i značně poškodila.

Osvícení šlechtici proto začali na svých panstvích zřizovat přírodní rezervace, kde bylo zakázáno hospodařit a obdělávat půdu. Nejstarším chráněným územím v Česku a zároveň i nejstarší přírodní rezervací v Evropě je Žofínský prales, který byl vyhlášen již roku 1838 na panství Buquoyů.

V dnešní době si už nevystačíme jen s vyhlásováním chráněných území, je potřeba dělat víc. Firmy při svém provozu přemýšlejí, jak ušetřit energie, nejen z důvodu ekonomických, ale také proto, aby šetřily ubývající přírodní zdroje. V kancelářích svítí úsporné světelné zdroje, budovy dostaly zateplení, řada firemních materiálů zůstává jen v elektronické podobě, tiskneme jen to, co je opravdu důležité.

Stejně odpovědně se chovají i města a obce. Rekultivují zanedbané plochy, ze svých rozpočtů přispívají na zachování linkových autobusů a vlaků, nahradily veřejné osvětlení za úspornější světla, podporují místní firmy, motivují spoluobčany k důslednému třídění odpadů. Recyklace může pro obce znamenat důležitou úsporu. Zatímco netříděný odpad musí obec předat specializované firmě, která si nechá za jeho likvidaci dobře zaplatit, zpětný odběr elektrozařízení nabízí kolektivní systémy zcela zdarma.

Zpětný odběr vysloužilých elektrozařízení a jejich následná recyklace se vyplácí hned

dvakrát: umožňují totiž opětovně využít materiály a šetří přírodní zdroje. Druhotné suroviny získané z recyklace jsou levnější než nová těžba. Navíc recyklace zamezí úniku škodlivých látek (například rtuti ze zářivek) do přírody.

Zpětný odběr světelných zdrojů i dalších elektrozařízení pro naši obec zajišťuje kolektivní systém EKOLAMP, který v České republice vytváří hustou síť sběrných míst, přispívá na provoz sběrného místa, zajišťuje přepravu sběrných nádob do recyklační firmy i samotnou recyklaci. Díky tomu ušetří městy Buchlovice finanční prostředky, které bychom jinak museli utratit na likvidaci nebezpečných odpadů.

Ročně se prostřednictvím kolektivního systému EKOLAMP podaří recyklovat kolem 5 milionů kusů zářivek a dalších světelných zdrojů. To představuje až 25 kg rtuti, která by jinak mohla znečistit vodu o objemu téměř dvou Lipenských přehrad.

(Mapu sběrných míst naleznete na www.ekolamp.cz)

Na obrázku z roku 1910 vidíte žáky obecné školy v Buchlovicích focené u zdi zámecké zahrady. Zleva jsou učitelé sl. Kučová, p. Tomeček a řídící Zelík. Foto pochází z pozůstalosti Františka Tomeška z Buchlovic (1902-1996), kterého vidíte ležícího dole vlevo.

Nadlesní proslul svou přísností

Ještě v osmdesátých letech 19. století byli nadlesní a jeho rodina obecně považováni za tehdejší takzvanou honoraci, a tak se k nim i většina obyvatel z okolí chovala. I nadlesní Vincenc Dušek z buchlovského revíru k ní náležel a kdekdokdo z žadatelů se k němu jen tak nedostal. Na běžné vyřizování měl „své lidi“ – hajné, adjunkta a případně i pacholka se služebnou. Traduje se, že byl přísný, dochvilný a vyžadoval po podřízených poslušnost a striktní dodržování všelijakých nařízení, i když nebyla kolikrát ostatním po chuti.

Z vyprávění pamětnice Josefy Konečné z Buchlovic (1888-1980) víme, že se Vincenc Dušek neustále potuloval s puškou na rameni po revíru, aby mu nic neuniklo. Jakmile někoho v lese spatřil, hned k němu zamířil a tázal se, co tu pohledává. Zvláště měl prý spadenou na chudé obyvatele sbírající drobné kletší na topení v kamnech a v domácích pecích. Velkým prořezávkem bylo sbírání suchého listí na podestýlku domácích zvířat bez předem vyřazeného povolení a zaplacení finančního obnosu. Když se nějaká žena s nůši listí bez písemného povolení připlétla „starému Duškovi“, jak ho lidé nazývali, do cesty, bylo zle. S křikem musela nůši vysypat a rychle mu šla raději z očí.

Ale vyskytli se i tací, zvláště mladí nebojácní chlápci, kteří se postavili Duškovi do cesty a nenechali si jeho chování líbit. Jednoho jemu podřízeného lesníka dokonce po nějakém incidentu odzbrojili, posadili do blízkého mraveniště a uvázali k sousednímu stromu. Po čase se k němu vrátili a celého poštipaného ho s posměšky a s kopancem do patřičných míst propustili.

U nadřízených a majitelů velkostatku byl ale Dušek oblíben pro nevšední horlivost a pracovní výsledky. Jako 73letému mu byla 20. května 1900 vrchností vystrojena velká oslava s předáním ocenění v zámeckých prostorách, o kterých tehdy servilně informovaly regionální Slovácké noviny: „Veleváženému a všestranně oblíbenému panu Vincenci Duškovi, lesmistru hraběte z Berchtoldů udělen Jeho c. k. Veličenstvem za jeho 51leté věrné a úspěšné služby na panství buchlovském zlatý záslužný kříž s korunou... Předem dnem slavnostním

pořádáno od kapely zdejšího spolku vojenských vysloužilců slavnostní dostaveníčko spojené se skvělým osvětlením. V krásný den samé slavnosti doprovázen okresní hejtman uherskohradištský pan Zdenko Wacha, kterému řídká úloha odevzdání kříže přidělena byla, s oslavencem, hraběcími úředníky, městskou radou a spolky ku slavnostním službám božím, po jejichž ukončení slavnostní odevzdání kříže na okrášleném nádvoří zámeckém u přítomnosti vysokorodého pana Leopolda hraběte z Berchtoldů a vysokorodé jeho rodiny panem c. k. okresním hejtmanem zahájeno bylo. Pan hejtman vysvětlil vzletnou a dojemnou řečí význam a i řídkost tohoto nejvyššího vyznamenání oslavenci a nespočetnému obecstvu a připnul za zvuků národní hymny (rakouské) a hlučné fanfáry panu Vincenci Duškovi zlatý záslužný kříž s korunou, načez mu se všemi přítomnými upřímně blahopřál. Oslavenec dojemnými slovy poděkoval Jeho Veličenstvu a panu hejtmanovi a provolal třikrát – sláva – našemu nejmilostivějšímu císaři a králi.

Zdařilá a řídká slavnost ukončena slavnostní hostinou v zámku hraběcí, po které pan okresní hejtman doprovázen hudbou a četným průvodem vojenských vysloužilců a hasičů městských nás opustil. Přejíce ze srdce šlechetnému oslavenci, aby mnohá léta vyznamenání svého užíval, provoláváme mu upřímně – lovci zdar! (R. N.)“

Nadlesní Vincenc Dušek často navštěvoval kolegy na sousedních revírech, ke kterým měl v lesích zaužívané své cesty, cestičky a chodníky. Například na Nový dvůr, který ještě do šedesátých let minulého století stával na okraji lesa Rákoše u Chabaní, se vydával

Zámecká oslava na počest Vincence Duška v roce 1900 (v popředí stojí Leopold Berchtold)

Strž pod Pánovým chodníkem

od hájovny, prudkými svahy dolů do hlubokého břestického údolí, jímž protéká Zlechovský potok. Chodil tudy i na své pochůzky a na lov. Nedaleko pod hájovnou musel těžce překonávat hluboký lesnatý žleb, vytvořený bezejmenným občasným přítokem potoka. Proto přes něj nechal postavit dřevěnou úzkou lávku opatřenou zábradlím, která působila v hlubokém, vzrostlém, pustém a po většinu roku stinném lese kuriózně. A protože začal chodník s můstkem brzy využívat i tehdejší majitel buchlovského velkostatku, Zikmund II. Berchtold, nazvali lidé lesní pěšinu s lávkou Pánovým chodníkem.

V následujících desetiletích byl můstek čas od času opravován a vyměňován za nový. Naposledy tomu prý bylo v sedmdesátých letech 20. století, ale brzy poté začal pustnout, trouchnivět, až se nakonec zřítil do žlebu

a dnes po něm není už ani památka. Z dětství si na něj ještě dobře pamatuji. S rodiči jsme se často brouzdávali tamějšími lesy a jednou jsme na něj náhodně narazili. Zapůsobil na mě, osamocený, vysoko se klenoucí nad hlubokou hlinitou strží, silným dojmem. Byl tehdy už ve špatném stavu, s mezerami ve své podlaze, a tak jsme toto místo raději s vypětím sil, při stoupání do prudkého rozbrázděného a mokrého svahu, obešli. Zůstal v mých vzpomínkách i po těch desetiletích dodnes. A jakou radost jsem měl, když jsem jej spatřil na staré fotografii v jednom z každoročních černobílých chřibských kalendářů fotografa Vojtěcha Rosůlka.

(Z připravované publikace Z minulosti myslivny U Tří křížů a obory pod Buchlovem.)

Bořek Žižlavský

Vincenc Dušek – v sedmdesátých letech 19. století

Pánův chodník v 1. polovině 70. let

Moravská vlajka na počest příchodu Cyrila a Metoděje

Příchod patronů Moravy sv. Cyrila a Metoděje k nám na Moravu byla událost obrovského kulturního a duchovního významu nejen pro naši zem, ale pro značnou část Evropy. Na počest této události bude na naší radnici vyvěšena moravská vlajka. Moravská vlajka je v současnosti také vnímána jako symbol sounáležitosti občanů k území Moravy, jejího duchovního a společenského života.

Historie moravské vlajky

Dnešní hojně rozšířená podoba moravské vlajky vychází ze zemských barev, zlaté a červené, kterých se od počátku 19. století používalo k výzdobě, později začaly být vyvěšovány i jako prapory. Oficiálního stvrzení se dočkaly v roce 1848, kdy poslanci Moravského zemského sněmu schválili 5. článek nové moravské ústavy, ve kterém se definuje zemský znak a zemské barvy: „Země moravská podrží dosavadní svůj erb zemský, totiž orlici vpravo hledící, v poli modrém a červenožlaté kostkovanou. Zemské barvy jsou zlatá a červená.“ Od stanovených zemských barev byla následně odvozena moravská vlajka, kterou tvoří dva vodorovné pruhy. Horní pruh je žlutý, spodní je červený. V druhé polovině 19. století a počátkem 20. století, v době vzestupu nacionalismu, to byla právě moravská vlajka, která sjednocovala obyvatelstvo naší země bez ohledu na národnost. Ačkoliv události dvacátého století nebyly pro její užívání příliš příznivé, najdeme o ní doklady za první republiky, po roce 1945 i kolem roku 1968.

Další informace

Historie moravských barev a symbolů:

<http://zamoravu.eu/mno-k-morave/moravske-barvy-a-symboly/>

Kontakty na prodejce vlajky:

<http://www.moravskypatriot.eu/morava-eu/eshop/1-1-Vlajky/1-2-Moravske-vlajky>

Občanská iniciativa „Za vyvěšování moravské vlajky“: <http://zamoravu.eu/vyvesime/>

Významné moravské dny: <http://zamoravu.eu/dokumenty/vyznamne-moravske-dny-a-svatky.pdf>

Zpracovala Moravská národní obec, z. s. <http://zamoravu.eu/>

Nový impuls k rozšíření přišel po uvolnění poměrů po roce 1989. Tradiční žlutočervené moravské vlajky začaly být opatřovány zemským znakem – šachovanou orlicí v modrém poli, a to z důvodu odlišení od jiných podobných vlajek. Tato varianta si pro svoji srozumitelnost i estetickou úroveň získala velmi rychle oblibu po celé Moravě a stala se základní a všeobecně uznávanou podobou moravské vlajky současnosti.

Současná podoba moravské vlajky

Další použití moravské vlajky

Kromě tohoto nejvýznamnějšího svátku bývá moravská vlajka vyvěšována i v další dny spjaté s moravskou historií. 28. března si připomínáme výročí narození světoznámého moravského učenice Jana Ámose Komenského, 15. září významného moravského politika a diplomata, ochránce moravských zemských práv a svobod, Karla staršího ze Žerotína. Zvolení moravského markraběte Jošta Lucemburského, zvaného též Moravský, římským králem připadá na první říjen, 28. října si připomínáme nejen vznik Československé republiky, ale také svatořečení velkomoravského panovníka Rostislava. Další vhodnou příležitostí jsou výročí a události spjatá s obcí (např. obecní slavnosti, hody), či některým z významných rodáků.

V Sedmidenní válce o Těšínsko bojovali také Buchlovjané

Když na podzim roku 1918 končila světová válka, všichni vojáci očekávali, že je to definitivně konec utrpení a umírání a všichni se budou moci konečně vrátit domů.

To však neplatilo pro naše legionáře v Rusku, kteří, aby se mohli domů vrátit, museli svádět boje s bolševiky a razit si cestu k vytouženému domovu Sibiří. Bohužel však ani doma, v samostatném Československu, nezavládl hned klid a mír. Záhy po jeho vzniku totiž propukly na řadě míst rozsáhlé protesty německého obyvatelstva, jež nechtělo zůstat s Čechy a Slováky v novém státě a k tomu se přidaly vážné spory o pohraniční území s Polskem a Maďarskem, které nakonec přerostly v ozbrojený konflikt s oběma sousedy.

První představitelé museli proto hned od prvních dnů naší samostatnosti myslet také na organizaci nové armády, jež se v prvních týdnech začala budovat z dobrovolníků z řad bývalých rakousko-uherských vojáků, sokolů a dalších spolků, ale základním kamenem nové formující se armády měly stát pluky čs. legií z Itálie a Francie, na jejichž návrat ze zahraničí se netrpělivě čekalo.

Jednotky, které do konce roku dorazily z Itálie, byly hned odeslány na Slovensko k udržení pořádku a zabezpečení hranic republiky, protože už od listopadu zde docházelo ke střetům nejprve s loupežnými bandami a následně pak s Maďary, kteří se nechtěli vzdát slovenského území. Současně bylo nutné řešit také situaci Těšínska, které obsadili polští nacionalisté, přestože hranice naší republiky byly mezinárodně uznány státy Dohody a nadto se jednalo historicky o české území. Důvodem bylo především uhelné bohatství, které bylo však důležité také pro Československo a navíc tudy vedla hlavní železniční trať na Košice. Řešení sporu diplomatickou cestou se nezdařilo, a tak bylo rozhodnuto bránit naše zájmy vojensky.

Ministerstvo národní obrany proto naplánovalo na 23. 1. 1919 zahájení vojenské operace na obsazení Těšínska, ale ještě předtím vyzvalo Polsko ke stažení jeho jednotek na mezinárodně uznanou hranici, což ovšem zůstalo bez odezvy.

Provedením celé akce byl pověřen podplukovník Josef Šnejdárek, rodák z Napajedel,

absolvent pražské pěchotní kadetky, důstojník francouzské cizinecké legie a jeden z hlavních organizátorů československých legií v zemi tzv. galského kohouta a od ledna 1919 vrchní velitel našeho vojska na severní Moravě.

K dispozici měl 3 prapory, 21. střelecký pluk z Francie, prapor 54. pěšího pluku z Olomouce, prapor 93. pěšího pluku ze Šumperka, 17. myslivecký prapor z Fryštátu, prapor dobrovolníků z Bohumína a prapor dobrovolníků z Orlové a asi 5000 mužů tzv. Národní gardy, kterou vytvořili obyvatelé ze samotného Těšínska. Ze slovenské strany pak měly operaci podpořit dva prapory 35. střeleckého pluku čs. legií z Itálie pod velením plukovníka Grasselliho, později posílené ještě o prapor 33. střeleckého pluku.

Polské vojsko, jemuž velel plukovník František Xaver Latíník, mělo na Těšínsku 5 praporů s podporou 4 kulometných rot, jezdecké čety a 1 dělostřeleckou baterii a k tomu asi 550 mužů polského četnictva a 6500 místních polských dobrovolníků.

Podplukovník Šnejdárek před zahájením samotného postupu zaslal polskému veliteli ultimátum, žádající vyklizení sporného území, které však bylo odmítnuto, a tak 23. 1. 1919 čs. jednotky s podporou čs. legionářů z Itálie od východu vyrazily na Bohumín a Karvinou.

Poláci překvapeni razantním postupem a odhodláním čs. vojáků byli donuceni ustupovat a během 3 dnů získaly naše oddíly Bohumín, Ostravu, Karvinou a 27. 1. Těšín a polské vojsko

*Josef Šnejdár, rodák z Napajedel a velitel
čs. jednotek na Těšínsku. Zdroj: Wikipedia*

se stáhlo až za řeku Vislu, kde se připravovalo na houževnatou obranu. Během bojů přišla naší straně posila z Uherského Hradiště v podobě 2. pěší brigády plukovníka Jindřicha Hanáka.

Na základě rozkazu k překročení Visly a dobytí železnice Bohumín – Těšín – Jablunkov rozdělil podplukovník Šnejdár čs. jednotky na 3 části a 30. 1. i přes silné mrazy zahájil útok na nepřátelské pozice. Nejtvrdší boje svedla střední skupina československého vojska u Kisielowa a tvrdě se bojovalo také u Louk. I přesto byli Poláci ten den zatlačeni až ke Skoczówu, kde se zastavili. Následující den měl útok pokračovat s podporou 1. praporu 28. pěšího pluku z Prahy, 1. praporu 3. pěšího pluku z Kroměříže, 2. praporu 93. pěšího pluku a 5 praporů dobrovolníků.

Čs. vojsko tak pro další postup nabylo rozhodující převahy, ale k útoku nakonec nedošlo, protože bojové operace byly v noci na 31. 1.

na nátlak dohodových mocností, které chtěly situaci řešit mírovou cestou, zastaveny a podplukovník Šnejdár z pověření čs. vlády uzavřel s velitelem polské armády, plukovníkem Latinikem, příměří. Mezitím se dramaticky zhoršila situace na Slovensku, na jehož území vtrhla maďarská armáda a bylo třeba se rychle soustředit na novou hrozbu. Proto již 3. 2. byla v Paříži s Polskem uzavřena dohoda stanovující novou demarkační linii, na kterou se československé jednotky stáhly 26. 2. a sporné území bylo předáno pod mezinárodní dohled. Naše vláda nebyla s výsledkem dohody spokojena a v oblasti dál docházelo k řadě nepokojů a incidentů. Definitivní podobu hranic na Těšínsku tak stanovila až spojenecká konference 28. 7. 1920, kdy Československo získalo větší část požadovaného území.

Tento konflikt vztahy Československa a Polska poznamenal na celé meziválečné období a počátkem října 1938 pak Poláci se souhlasem Hitlera zabrali opět část Těšínska. Spory o toto území přetrvávaly až do roku 1958, kdy byla uzavřena nová mezinárodní smlouva vytyčující vzájemnou hranici.

Během sedmidenních bojů o Těšínsko Poláci ztratili 92 mužů, 855 jich bylo raněno, 813 dezertovalo a 578 bylo zajato.

Na naší straně padlo min. 49 mužů, 7 bylo nezvěstných a 124 vojáků bylo zraněno, mezi nimi i **26letý Vladimír Zámečník, syn krejčího Vincence Zámečníka z Buchlovic**, který se v lednu vrátil z Ruska a dobrovolně se přihlásil ke 3. pěšímu pluku v Kroměříži. Za nasazení v boji o Těšínsko byl vyznamenán čs. válečným křížem. Je možné, že se bojové operace zúčastnili také další Buchlovjané, protože několik jich sloužilo u 33. střeleckého pluku čs. legií, který postupoval ze Slovenska, nebo mohli být příslušníky některého z praporů bývalých rakousko-uherských pěších pluků č. 3, 54 či 8 stejně jako Vladimír Zámečník. Další konkrétní jména se však zatím nenašla.

Budeme rádi, pokud by někdo poskytl informace o dalších osudech Vladimíra Zámečníka, nar. 1892.

Kamil Maděra

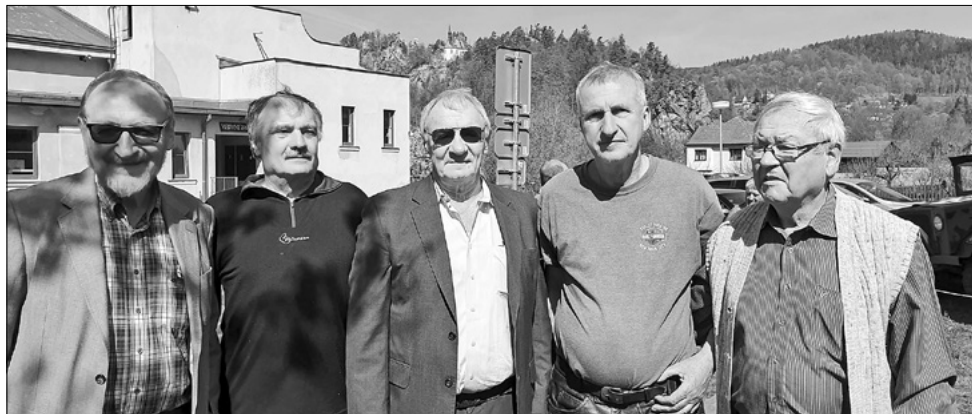

Pomník v Orlové připomíná dodnes památku československých vojáků, kteří padli během této operaci k zabezpečení našich hranic. Zdroj: Wikipedia

Převoz padlých čs. vojáků v bojích o Těšínsko. Zdroj: Muzeum Těšínska

Vzpomínka na Štokmanova spolubojovníka Šikolu

V sobotu 20. dubna jsme navštívili Malou Skálu, která se nachází na severu Čech. Tamní obec zde uspořádala vzpomínkovou akci u příležitosti 75. výročí seskoku skupiny Clay, vycvičené v Anglii. Záštitu nad akcí převzal hejtmán Libereckého kraje Martin Půta.

Malá Skála je rodná obec člena parašesantní skupiny Clay plk. ing. Čestmíra Šikoly, který v roce 1944 seskočil operovat na území tzv. protektorátu s dalšími dvěma členy výsadku u obce Hostišová, Jiřím Štokmanem z Buchlovic a Antonínem Bartošem z Lanžhota. Pomníček Čestmíra Šikoly najdeme v Malé Skále na tamní návsi.

Jan Tvrdouh

Z historie před 75 lety

Vylodění spojenců v Normandii – Operace Overlord

O invazi do Evropy jednali britský premiér Churchill a americký prezident Roosevelt již na konferenci v Casablance v lednu 1943, ale v tomto roce ji ještě nebylo možné uskutečnit, protože nebyly k dispozici potřebné prostředky.

Druhá fronta byla konečně vytvořena 6. června 1944. USA a Velká Británie si chtěly zajistit vliv alespoň v západní Evropě. Odkládáním se z dnešního pohledu vytvářel prostor pro větší poválečný vliv sovětský, i když sféry vlivů a demarkační linie nebyly nikdy přesně stanoveny a odvíjely se více méně podle situace na frontách.

V listopadu 1943 na konferenci v Teheránu, jejíhož zasedání se zúčastnila Velká trojka – Churchill, Stalin a Roosevelt – se údajně na naléhání Stalina dohodlo urychlené otevření druhé fronty. Vývojem situace a taktizování k tomu však došlo o sedm měsíců později. Ve Velké Británii se na invazi soustředilo 39 spojeneckých divizí s počtem 2 876 439 vojáků. Vrchním velitelem celé operace byl pověřen generál Dwight Eisenhower a dostal k dispozici 2 943 plavidel vhodných k vylodění.

Operace Overlord (Den D) byla naplánována na 5. 6. 1944, ale kvůli špatnému počasí byla o 24 hodin odložena. Po půlnoci 6. 6. byly vysazeny spojenecké výsadkové jednotky v Normandii. Měly za úkol chránit pláže z bočních stran, vyřadit německé baterie a obsadit klíčové komunikace a mosty. Peklem prošly americké jednotky na pláži Omaha, kde zůstalo ležet asi 2 200 spojeneckých vojáků. Nemalé ztráty utrpěli spojenci i na plážích Utah, Gold, Sword a Juno. K nejdůležitějším faktorům úspěšné akce bylo již zmíněné vysazení parašutistů. Byli to příslušníci 101. a 82. výsadkové divize USA a 4. britské výsadkové armády. Parašutisté USA seskočili na šíji Cotentického poloostrova, kde zajistili mosty a strategicky důležitá místa a britští výsadkáři zajistili údolí řeky Orne.

Krátce po svítání byl zahájen prudký útok vedený z pláže, kterému z moře i ze vzduchu předcházelo masivní bombardování. Pláž v Normandii byla rozdělena na 5 úseků – Omaha, Utah, Sword, Juno a Gold. Na Omaze a Utahu se vylodila 1. americká armáda pod vedením generálporučíka Omara Bradleyho. Na plážích Gold a Sword operovaly britské 50. a 3. divize a Juno měla dobýt 3. kanadská divize. Tyto tři úseky měl na starosti generálporučík Miles Dempsey. Reakce Němců byly nerozhodné a pomalé, a proto měli spojenci brzy pevnou půdu pod nohama. Šest dní po zahájení operace Overlord bylo na francouzském území 320 000 spojeneckých vojáků, 54 000 vozidel a 100 000 tun válečného materiálu.

Od 7. června do 25. srpna probíhala bitva o Normandii, jejímž cílem bylo zatlačení Němců. 1. srpna se do Normandie dostala americká 3. armáda generála George Pattona a po osvobození strategicky důležitých míst a dalších úderech nebyla již německá vojska schopna klást vážnější odpor a mohl následovat spojenecký postup k Seině a na Paříž, která byla osvobozena 25. srpna 1944.

Operace Overlord byla největší invazní akcí ve druhé světové válce a nesporně velkou měrou přispěla k porážce nacistického Německa. Přesto se naskytá otázka, jaké by bylo poválečné uspořádání střední Evropy, kdyby k tomu Roosevelt s Churchilem přistoupili o rok dříve?

Jan Štokman

V měsíci červnu slaví své jubileum

Eugenie Darebníková
(Domov pro seniory Buchlovice)

Marie Mikulíková

Antonie Rolková

Ivan Čech

Pavla Bečáková

Jitka Bartošková

Všem oslavencům přejeme
do dalších let života všechno nejlepší!

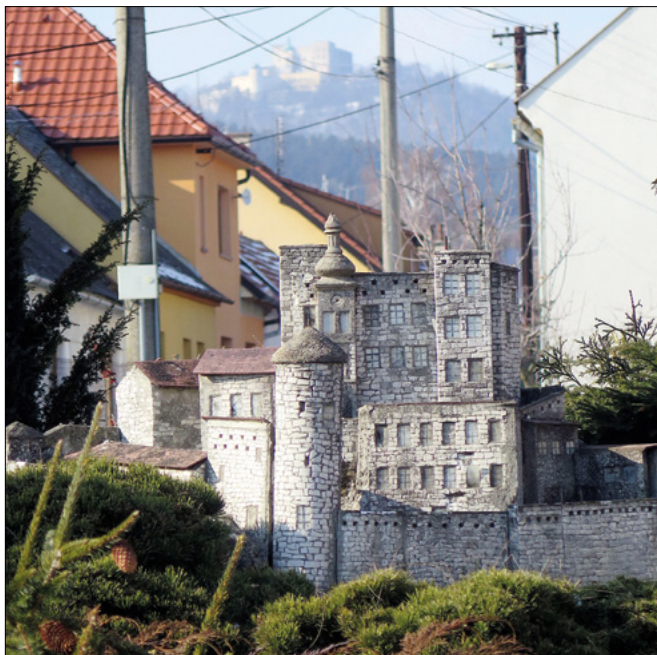
*Jak smutno je bez Tebe,
jak dlouhý je nám čas,
jak rádi bychom Tě spatřili
a slyšeli Tvůj hlas.
Loučit ses nestihl,
tolik jsi chtěl žít,
nás milovat a mnoho toho ještě říct.
Pro Tebe přestaly hvězdy svítit, slunce hřát,
ale ten, kdo Tě nejvíc miloval,
nepřestane nikdy na Tebe vzpomínat.*

**Dne 8. 6. 2019 by se dožil 20 let Roman Fialík.
Vzpomíná celá rodina a kamarádi.**

Na litografických pohlednicích z konce 19. století, prezentovaných jako „Pozdrav z Velehradu“, vidíme i náš hrad Buchlov s Barborkou. Pohlednice vydal ve dvou jazykových mutacích – české a německé – velehradský vydavatel pohlednic a knih převážně s velehradskou tematikou, Jan Melichárek. (Z archivu Spolku podporovatelů historie Buchlovic)

*Hrady Buchlovy, ten na zahrádce na začátku buchlovického Helštýna
a ten v pozadí, vyfotografoval Albert Orlita.*

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

(periodický tisk územního samosprávného celku)

Vydává městys Buchlovice, náměstí Svobody 800, 687 08 Buchlovice, IČ 00290866,

tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně, řídí redakční rada, výkonní redaktori

Mgr. Pavla Večeřová, Mgr. Vlastimil Kořínek, Bořek Žižlavský, Iveta Rosůlková.

350 výtisků. Den vydání 11. 6. 2019. Cena 18 Kč

Registrační číslo MK ČR E 13102

Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.

Sazba Vít Kučera, tisk HUDEC print, s.r.o., Buchlovice